

ISTEN ISKOLÁJÁBAN

Kedves Atyánk!

*Irgalmodban és kegyelmedben bizakod-
va szeretnénk beiratkozni a Te iskoládba,
és segíts, hogy mi ott tanuljunk, növe-
kedjünk, erősödjünk Igéd és Szentlelked
által. Köszönjük, hogy Te kegyelmes és
irgalmas Isten vagy, Aki ha megsebzelt is,
bekötözöl. Köszönjük, hogy míg szólod
Igédet, addig gyógyítasz is mindnyá-
junkat és nevelsz bennünket. Könyörög-
ve kérjük a Te Lelkedet, mindnyájunknak
arra van szükségünk!*

I.

Tanulni kell

Egyszer egy kedves, már nem egészen fiatal katolikus leány keresett fel azzal, hogy ő szeretne jártas lenni az evangéliumban, és Isten útját az evangélium szerint szeretné megismerni. Vállalnám-e a vezetését ezen az úton? Akkor akaratlanul azt mondtam neki (most már tudom, hogy Isten akaratából):

– Testvérem! Vállalom! Ha Isten éppen énám bízta, miért ne vállalnám? – folytattam. – Isten iskolájában sok osztály van! Van-e hozzá türelme, ideje, szeretete, alázata? És Isten iskolájában vannak nehéz tantárgyak, meg is lehet bukni.

Elmondottam, hogy én is sokszor ismételtem, de érdemes ezt az iskolát kijárni, ezeket a tantárgyakat megtanulgatni, mert magasra visznek. Olyan kilátás kínálkozik arról a csúcstről, ahova ez az út vezet, amely mindent megér. Azon a csúcson nagyon közel az Úr, közel az ember, közel saját szívünk. És nagyon messze látni, nagyon magasra és nagyon mélyre.

Nos, elkezdtük a beszélgetést. Azóta is újra és újra fölkeres. És amikor leül velem szemben, van egy kedves kérdése: – Most hányadik osztályban járok? – És akkor próbálgatjuk kitalálni, hogy hányadik osztályban is lehet. Van, amikor megállapodunk, hogy ezt az osztályt ismételnie kell. Van, amikor boldogan állapítjuk meg, hogy előbbre jutottunk. Ő is, és talán egy kicsit én is.

Nos, ezzel a katolikus testvérrel való beszélgetés adta a gondolatot, hogy könyvben is összefoglaljam „Isten iskolájában” szerzett tapasztalataimat.

„Osztályosdit” nem szeretnék játszani, hogy na, most megtanuljuk az első osztály anyagát, a másodikét, a harmadikét, az ötödikét... Inkább úgy tanítgatnék, mint az a tanyasi tanító, akinél egyszerre nyolc osztály van egy teremben. Van, akinek még írni kell tanulnia, de van, akinek már a tizedes törtet is meg kell tanítani.

Olvasóim között is sokféle osztályba járó testvér van, ezért inkább egy-egy tantárgyra hívom fel a figyelmet, amit alacsonyabb fokon, az első osztályban is meg lehet tanulni, de emeltesz szinten, a nyolcadikban is jól kell tudni. Lesz, aki először tanulgat egy-egy tantárgyat, lesz, aki ismételni fogja. Lesz, akit az Úr kényszerít rá és megismételteti vele, lesz, akinek pótvizsgát kell tennie. De ne féljünk, Isten Szentlelke segítségünkre van!

Nos, nehéz tantárgyak következnek! Azonban a mondanivalóm róluk egyszerű lesz.

Gyülekezetünk egyik fiatalja a katonaságot választotta hivatásának. Amikor itthon járt, megérdeklődtem tőle:

– Nos, hogy bírod, hogy csinálod?

– Hát bizony, Bandi bácsi – mondotta –, sok mindent kell tudnunk, tanulnunk; teljes testi-lelki-szellemi bevetés ez, nem könnyű.

– Mégis, mi a legnehezebb? – kérdeztem.

Elmosolyodott, és ezt mondta:

– Az engedelmesség, az a legnehezebb! Mert megszoktam, hogy mindig jártatom a számát. Otthon is, az iskolában is. Szüleim még elnézték, az iskolában is, mert elég jó tanuló voltam. De itt nem lehet! Itt hapták van! Itt visszabeszélés nélkül engedelmeskedni kell! – Aztán hozzátette, hogy ott nem is lehet másképp, hiszen nagyon komoly „üzem” az. Ott csak engedelmesen lehet előrejutni.

Nos, így van ez Isten iskolájában is. Az első és legnehezebb tantárgy: az *engedelmesség*. Ezért ennek a fejezetnek az igazi címe ez lehetne: *Meg kell tanulnunk engedelmeskedni!*

Mégpedig nem úgy kell engedelmeskednünk, mintha valami kényúrnak, valami gonosz káplárnak tennénk. A régi időkben bizonyos altisztek örömeiket lelték abban, hogy kínozták és megszégyenítették a közlegényeket, hogy megtörjék az önérzetüket.

Nos, a mi Atyánk nem így kéri az engedelmességet. Ő nem kényúr, nem diktátor! Ő nem azért akar bennünket engedelmességre nevelni, hogy valami „drillre” szoktasson bennünket, hanem mert erre *nekünk van szükségünk!* Hogy teljes és boldog életet tudjunk élni, sőt tudjunk *örök életet* élni.

Éppúgy kell tudnunk nekünk az Úr Rendjében engedelmeskedve megállni, mint ahogy tudjuk azt, hogy forró vízbe nem dugom bele a kezemet, mert az is engedetlenség egy természeti törvénnyel szemben. Mint ahogy ha piros a lámpa a Körúton, nem megyek át, hanem gépiesen megállok. Vannak fiziológiai, biológiai, fizikai törvények, amelyeknek reflexszerűen engedelmeskedem, saját érdekeemben.

Isten törvényei, az Ő óvó, mentő, szerető figyelmeztetései: Isten „sorompói”! Nem a bosszantásunkra vannak. Át lehet bújni

egy ilyen „sorompó” alatt, de nem ajánlatos. A „vonatok” gyorsan és pontosan közlekednek, és ha valaki átbújik egy nem véletlenül leeresztett sorompó alatt, akkor tragikus szerencsétlenség is történhet...

A parancsolatok sorompója alatt is át lehet bújni. Át lehet bújni ez alatt: Ne lopj! Ne paráználkodj! Ne ölj! Isten nevét hiába ne vedd! – Sokszor át lehet bújni, de nem veszélytelen! Könnyen megeshet, hogy egyszer – vigyázz! – egy vonatnál sebesebben közeledő valami (valaki, a nagy Kísértő) úgy elsodor, hogy azt se tudod, hol állsz meg. Vagy hol ülsz le. Vagy hol ültetnek le!...

Amikor azt mondom, meg kell tanulnunk engedelmeskedni, olyan, mintha azt mondanám: *Meg kell tanulnunk egészségesen élni!* Meg kell tanulnunk közlekedni, hogy életveszélybe ne kerüljünk. Ez a mi érdekünk! Az Isten rendjébe való beilleszkedés, engedelmesség a mi jól felfogott érdekünk, életünkre és örök életünkre nézve.

Biztosan mással is előfordult már, amit nemegyszer átéltem én is, hogy kaptam felülről egy parancsot – néha álomban, néha az utcán, olykor az Igéből –, és nem engedelmeskedtem neki. Mászt tettem, vagy azt mondtam: – Majd... És engedetlenségemet nagyon-nagyon megbántam! Komolyan számon kérte tőlem az Isten.

Reményik Sándor *A három narancs* című csodálatos szép verse arról szól, hogy beteg édesanyja egyszer három narancsot kért tőle. És mivel a költő afféle csetlő-botló-csavargó, mindenről elkéső ember volt, megvette azt a három narancsot, de mire odaért – talán egy-két nap múlva – anyjához a kórházba, az már

nem élt. S akkor ott volt a markában a három narancs... Zsebre tette, és azt írja versében: „Azóta nem tudok narancsra nézni!”

Nos, mindnyájunknak vannak ilyen „narancsai”, amivel elkészítünk, parancsok, amiket nem teljesítettünk. Jaj, de megbántuk! De előlről kezdtem volna sok mindent, ha lehetett volna! Ám vannak lejárt idők. Már nem lehet előlről kezdeni.

Ezért kell engedelmeskednünk, lehetőleg *azonnal!* Figyelmesen, nyitott füllel és nyitott szívvel hallgass oda, ha Krisztus Lelke figyelmeztet. Talán most, míg ezeket a sorokat olvasod, eszedbe jut valaki: menjél, szeresd, békülj meg velem, látogasd meg! Most rögtön tégy velem jót! Ne halasztgasd! Ha valami üzeneted van, akkor most valósítsd meg! Ha úgy érzed, hogy cselekedned kell, tedd meg, mert engedelmeskedni kell!

A mi érdekünket szolgálja! Így tudunk beilleszkedni a Rendbe, a Rend lüktetésébe.

A második, amit ezzel kapcsolatban szeretnék elmondani: Isten egy különleges módszerrel nevel bennünket engedmességre. Ez a módszer számunkra nem mindig kellemes, mert ez a *szenvedés*. Szenvedéssel nevelget bennünket, hogy engedjünk örök Rendjének, törvényének, a Kozmosz lüktetésének. Nem statikus, mozdulatlan világrendben élünk, hanem dinamikus, lüktető, fejlődő világrendben. Ebbe újra és újra be kell illeszkednünk, hogy együtt lüktessünk Isten Lényével. És ezt újra és újra meg kell tanulnunk. Ez olykor bizony szenvedéssel jár. A szenvedés pedig nem értelmetlen dolog.

Hiába tanítja Buddha, hogy a szenvedés miatt kell megökölni az életet. A szenvedésnek mély értelme van! Isten azzal fa-

ragja, csiszolja, neveli, növeli, emeli életünket. Tanítgat bennünket, sok pótvizsgán keresztül, az engedelmességre. Vizsgálunk.

Életem egy gyötrelmes szakaszában kaptam valakitől két vigasztaló írást. Továbbadom most, mert nekem is jót tett, vigasztalásomra volt. Az egyik vers *Túrmezei Erzsébet*nek egy fordítása:

Ha különösnek, rejtelmesnek
Látszanak Isten útjai,
Ha gondok örvényébe visznek
Szívem legdrágább vágyai,
Ha búcsúzni készül a nap,
Borúsán, mely csak gyötrelmet ad,
Egyben békülhetsz meg végül,
Hogy Isten sohasem ejt hibát.

Ha terveim igen magasak,
S irgalma kútja mély nekem,
Ha a támaszok mind inognak,
Ha nincs erő, nincs türelem,
A tekintetem schol célt nem lát,
Vaksötét könnyes éjen át,
Egy szikrácska hit vallja mégis,
Hogy Isten sohasem ejt hibát.

És ha szívem megoldhatatlan
Kérdéseknek betege lett,
Mert elkezd kételkedni abban,
Hogy Isten útja szeretet,

Minden elfáradt sóvárgásom
Békén kezébe tehetem,
S elsuttozhatom könnyek között is:
Ő nem ejt hibát sohasem.

Azért csend, szívem! Engedd múlni
A földi múltó életet.
Fenn a fényben látni s ámulni
Fogsz: mindig jól vezetett!
Ha a legdrágábbat kívánja,
A legsötétebb éjen át,
Menekülj a bizonyosságba:
Isten sohasem ejt hibát.

A másik írás pedig Szalézi Ferenc *A keresztt* című elmélkedése:

Azt a kereszttet, ami most annyira nyomja válladat,
mielőtt elküldötte volna hozzád az Úr,
mindentudó szemével megszemlélte,
isteni értelmével átgondolta,
bölcs igazságosságával megvizsgálta,
szerető irgalmával átmelegítette.

Mind a két kezével megmérte,
hogy egy milliméterrel se legyen nagyobb,
egy milligrammal se nehezebb a kelleténél.

Azután megáldotta szent nevével,
fölkente kegyelmével,
beléje lehelte vigaszát,
és még egyszer rád és bátorságra pillantott.

Így érkezett a mennyből
a kereszt, mint Istened
szeretetének irgalmas ajándéka.

Ezek így igazak. Isten iskolájának egyik módszere a szenvedés. Nem kell megrettenni tőle. Isten senkivel nem tett kivételt. A számára legdrágábbat, az Ő egyszülött Fiát is szenvedésre adta: *„Jóllehet ő a Fiú, szenvedéseiből megtanulta az engedelmisséget, és miután tökéletességre jutott, örök üdvösség szerzőjévé lett mindazok számára, akik engedelmeskednek neki.”* (Zsid 5,8-9).

Nem hangzik furcsán, hogy Jézusnak is meg kellett tanulnia az engedelmisséget? A magyarázat talán ez lehet: nekünk, engedetleneknek valóban tanulnunk kell az engedelmisséget. Nekünk az engedetlenségből kell engedelmisségre jutnunk, és abban lassan-lassan előrehaladnunk. Neki, az engedelmesnek számunkra elképzelhetetlen engedelmisségi fokokra kellett jutnia! Engedelmesnek lenni, mindhalálig, mégpedig a kereszt-halálig. Míg mi engedetlenségből nevelődünk engedelmisségre, addig Ő az engedelmisségből tanulja az abszolút engedelmisséget, a teljest. Azt, ami már olyan engedelmisség, hogy aki így engedelmeskedik, arról meg van írva: a szelek és a tengerek is engednek neki (vö. Mk 4,41). És a megszállott lelkek is engedtek neki. Mert ennek az abszolút engedelmisségnek olyan gyümöl-

csei is vannak, hogy a Kozmosz is enged neki! Annyira tökéletesen ráhangolódott Isten akaratára, hogy *Ő maga az Isten akarat!* S akkor ne csodálkozzunk, hogy a természeti erők és a démonok is engednek neki.

Ő olyan engedelmes volt, hogy tökéletességre jutott. Mi csak tökéletesedünk, de Ő tökéletességre jutott. Úgyannyira, hogy mi már Neki engedelmeskedünk. Őrá tekintünk, Jézus Krisztus lényére, és úgy tanulgatjuk, menet közben, szenvedések, próbák közepett az engedmességet, az életre és az örök életre.

Mostanában valami különös módon Európa legnagyobb szellemei – a nem hívők is – szinte egyet látnak: hogy egy új korszakban, ami majd elkövetkezik, egy új emberiség már valami más emberre vár. Úgy, ahogy Isten Igéje mondja: „*a teremtett világ sóvárogra várja az Isten fiainak megjelenését*” (Róm 8,19).

A *geoszférából*, a földhöz kötött gondolkodásból az ember átment a *bioszférába*, az élethez való ragaszkodásba. És majd egyszer eljutunk a *neoszférába*, a szellem világában való gondolkodásba úgy, hogy a homo sapiensből, a mai emberből egyszer *homo pneumaticus* lesz, szellemi ember, Isten Szentlelkével teljes ember. Mert a világ sóvárogra várja a pneumatikus embert, a szellemi embert.

Azért várja, mert élet árad belőle. Mert vigasztalni tud, mert simogatni, megbocsátani, utat mutatni, gyógyítani tud. – Isten erre nevel bennünket, szenvedések között, próbák oltókése alatt, szellemi emberré, pneumatikus emberré!

Én hiszem, hogy Isten jót akar ezzel a világgal. És emeli, emeli! Új generációt nevel. És egyre több lesz majd – Isten ke-

gyelméből talán veled lesz eggyel több – az a fajta ember, akire ennek a világnak szüksége van. *„Ti vagytok a fény, a só, a hegyen épített város.”* (vö. Mt 5,13-14)

Pneumatikus emberré akar nevelni téged és engem. Istennek az a célja, hogy Krisztus-féle emberek legyünk!

Engedd, hogy Isten Szentlelke téged is eljegyezzen pneumatikus emberré! Mert sóvárogva vár téged a világ. A kis világod: családot otthon, vagy egy kis iroda, ahol amikor vége van a munkaidőnek s lecsukod írógéped fedelét, valaki azt mondja neked: „Volna egy kis ideje, Irénke vagy Gábor?” – és te azt mondod: „Hogyne! Van!” – Nos, ezért kell, ezért szabad nekünk szenvedések, könnyek között tisztulnunk.

Miközben Isten így nevel, nincs távol tőlünk! Nem olyan iskola ez, mint az egyetemek nagy, lejtős előadótermei, amelyekben ha valaki az utolsó sorban ül, szinte alig látja a professzort. Egészen messzinek és távolinak tűnik az a tanár, aki nevel és tanít ott bennünket. Ám Isten egészen közel van, nem távolról beszél hozzánk, *egészen közelről!*

Egy németalföldi festő képén láttam, hogy míg Jézus a kereszten kifeszítve szenved, az égből lenyúl mellé az atyai kéz, és az Ő keze is át van verve. Amíg te át van verve, az Ő szíve is át van verve!

Vagy hallgassuk csak Ézsaiás biztatását:

„Ezt mondja a magasztos, a felséges, aki örök hajlékában lakik, szent az ő neve: Magasságban és szentségben lakom, de a megtörttel és alázatos lelkével is. Felüdítem az alázatosak lelkét, felüdítem a megtörttek szívét.” (Ézs 57,15)

Milyen jó, hogy a mi Urunk és Gazdánk nemcsak a magasságban lakik. Ott is, és persze mi egy kicsit úgy vesszük, hogy az a *messze*. A héber szöveg azonban a *magasság* szót nem meghatározóként használja, hanem *minőséghatározóként*. Egészen magasan felettünk való az Isten! Szentségben. Isten a te tested templomában akar lenni, egészen közel hozzád. Közelebb, mint saját lélegzeted. Isten nagyon magasan felettünk való, örökkévaló Lény, de benned és általad is akar lenni, egészen közel akar lenni hozzád.

Amíg nevel, amíg tanít, amíg könnyezel, amíg össze vagy törve – addig veled van a mi jószágos Gazdánk kegyelme, irgalma. Ott van a megtört szívűvel a szenvedés szentélyében, mélyében, méhében. Veled, benned és általad. Ott van Isten!

Isten iskolájában tehát tanulunk kell; Isten iskolájában az első, legnehezebb tantárgy az engedelmisség; az engedelmisségre nevelésben Isten módszere a szenvedés; a szenvedés célja a homo pneumatikus, a szellemi ember, a megtisztult ember; és amíg Isten ezt cselekszi velünk, ebben a cselekedetben közelebb van hozzánk saját szívünknel. Mert ez az Ő irgalma és kegyelme.

Köszönjük meg Neki, hogy ezt átélhetjük, sőt ebből élhetünk túl a halálunkon is.

*Istent nem valami hegycúcson,
gyönyörű naplementében lehet látni,
hanem nagy mélységekben,
birkózások közepett, színről színre...*

Isten iskolájának „tanrendje”

Isten iskolájában

I. Tanulni kell	7
II. Vizsgázni is kell	19
III. Kérdés – vagy kísértés?	31
IV. Egy nem könnyű lecke	39
V. Tanítás kezdőknek és haladóknak	49
VI. Egy különleges tantárgy – és egy mentő kérdés	55
VII. Vizsgaidőszak – „az emberélet útjának felén”	61
VIII. Az emberismeret elemi leckéje	69
IX. Növekedés – az igazságban	79

Mérlegen

I. Mérlegen – az életünk	89
II. Mérlegen – a céljaink	97
III. Mérlegen – a beszédünk	105
IV. Mérlegen – az értelmünk	111
V. Mérlegen – az érzelmeink	117

